

Kamervragen en antwoorden tweede suppletoire IX-A

Vraag 1

Kan de minister een overzicht opstellen voor 2009 waarbij enerzijds duidelijk wordt wat de financieringskosten in 2009 zijn voor maatregelen i.h.k.v de kredietcrisis en anderzijds de baten zijn van de maatregelen (dividenden, rentebetalingen, fees, etc.)?

Antwoord 1

Het is lastig om het totaal aan geraamde rentelasten toe te schrijven aan reguliere rentelasten en rentelasten ter financiering van maatregelen genomen naar aanleiding van de kredietcrisis. Dit is het gevolg van de gehanteerde integrale benadering van schuldmanagement. Deze benadering houdt in dat de financieringsbehoefte in haar totaliteit wordt gedekt, ongeacht de herkomst van de financiering.

Op basis van een vuistregel kan wel een inschatting worden gemaakt van de rentelasten. Deze inschatting is te vinden in de onderstaande tabel.

in € miljard	2009
Rentelasten staatsschuld	10,7
Gemiddelde staatsschuld (conform EMU-definitie)	304,7
Gemiddelde staatsschuld aangegaan voor interventies in financiële sector	62,3
Deel rentelasten toe te rekenen aan interventies in financiële sector	2,2

De rentebaten en dividendontvangsten die samenhangen met de interventies in de financiële sector zijn te vinden in bijlage 2 van de Najaarsnota 2009. Voor 2009 zijn deze ontvangsten in totaal circa € 1,9 mld euro.

Vraag 2

Kan een totaaloverzicht worden gegeven van de verschillende leningen die de Staat heeft verstrekt en waarvan de rentebaten worden geraamd op artikel 1; aan wie zijn leningen verstrekt, tegen welke rentepercentages en met welke looptijden?

Antwoord 2

In onderstaande tabel staan de lange leningen aan Fortis Bank Nederland, waarvan de rentebaten onderdeel zijn van de totale rentebaten van artikel 1. In dit overzicht is niet de komende omzetting van leningen in eigen vermogen verwerkt. Voor 2009 zijn de rentebaten daarnaast beïnvloed door de kortlopende leningen die Fortis Bank Nederland begin juli 2009 heeft afgelost. Tot slot beïnvloedt het uitzetten van gelden uit hoofde van het reguleren van het schatkistsaldo de post rentebaten.

<i>nominaal</i>	<i>einddatum</i>	<i>coupon</i>
2,000,000,000	oktober-17	3-maands euribor plus 95 bp*
1,000,000,000	oktober-17	3-maands euribor plus 92 bp*
250,000,000	mei-10	6,5%*
3,000,000,000	september-10	3-maands euribor plus 55 bp*
825,000,000	december-11	3.5%
200,000,000	maart-14	3.9%
150,000,000	augustus-15	3.8%
250,000,000	februari-16	3.8%
300,000,000	februari-16	3.8%
400,000,000	maart-16	4.0%
100,000,000	november-20	4.4%
150,000,000	februari-21	4.0%
100,000,000	februari-21	4.0%
100,000,000	februari-26	4.1%
100,000,000	maart-26	4.4%
100,000,000	mei-26	4.6%
150,000,000	januari-27	4.6%

* achtergestelde leningen

Vraag 3

Waarom was er destijds in de ontwerpbegroting 2009 slechts rekening gehouden met € 49 mln. aan rentebaten in 2009 en is dit inmiddels bijgesteld tot € 679 mln.?

Antwoord 3

Bij het opstellen van de begroting is alleen rekening gehouden met rentebaten over tijdelijk op de geldmarkt uitgezette liquiditeiten als gevolg van een positief schatkistsaldo. Na het verschijnen van de begroting (september 2008) zijn in het kader van het verwerven van de deelneming Fortis Bank Nederland leningen verstrekt aan Fortis Bank Nederland. In de begroting van 2009 is met deze rentebaten uiteraard geen rekening gehouden.

Vraag 4

Welk deel van de rentelasten van in totaal € 8,93 mld. in 2009 is toe te schrijven aan financieringsbehoefte die voortvloeit uit de maatregelen in het kader van de kredietcrisis, zoals vermeld in bijlage 2 van de Najaarsnota?

Antwoord 4

Zie het antwoord bij vraag 1.

Vraag 5

Kan een overzicht worden gegeven van de positie, respectievelijk mutaties, van alle sociale fondsen van 2007 t/m 2010 en kan daarnaast het effect hiervan op de EMU-schuld worden weergegeven?

Antwoord 5

(in € mln)	AOW	Anw	WAO	Awf	Wgf	Ufo	Totaal sociale fondsen
2007 Feitelijk vermogen	1580	699	3000	6530	712	308	12829
Normvermogen	1580	107	574	1816	219	27	4323
Vermogenoverschot	0	592	2425	4714	493	281	8505
2008 Feitelijk vermogen	1718	851	2977	8861	766	387	15560
Normvermogen	1718	112	541	1816	212	28	4427
Vermogenoverschot	0	739	2436	7045	554	359	11133
2009 Feitelijk vermogen	1375	924	2094	7305	-1000	244	10942
Normvermogen	1375	123	493	1857	396	27	4271
Vermogenoverschot	0	801	1601	5448	-1396	217	6672
2010 Feitelijk vermogen	1351	1242	2131	2913	-1917	243	5963
Normvermogen	1351	97	484	1857	429	29	4247
Vermogenoverschot	0	1144	1647	1056	-2346	215	1716

De mutatie van de inleg van de sociale fondsen in het geïntegreerd middelbeheer (in € mld) is:

2007	2008	2009	2010
0,2	-3,2	-7,5	-7,4

De sociale fondsen bankieren in de schatkist via het geïntegreerd middelenbeheer. Mutaties van hun tegoeden werken door op de EMU-schuld. In de periode 2008-2010 is de inleg van de sociale fondsen afgenomen, waardoor het kapitaalmarktberoep van het Rijk en daarmee de EMU-schuld is toegenomen.

Vraag 6

Welk deel van de staatsschuld is naar schatting binnenlands gefinancierd?

Antwoord 6

Anders dan in de aandelenmarkt, wordt in de obligatiemarkt niet geregistreerd welke partijen welke bezittingen hebben. Obligaties zijn aan toonder. Een antwoord hierop is dus moeilijk te geven. De Nederlandse Staat gebruikt voor het in de markt zetten van nieuwe obligaties de Dutch Direct Auction techniek. Via deze veilingtechniek kunnen investeerders direct bieden op obligaties en kan de Staat ook zien wie de leningen heeft gekocht. Het percentage van leningen dat naar Nederlandse partijen gaat bedraagt zo'n 15%. Wat er daarna gebeurt met de leningen is onbekend. Een deel van de partijen koopt de obligaties en houdt ze tot het einde van de looptijd (buy and hold) een ander deel verhandelt ze direct weer in de markt (trading).

Vraag 7

Zijn er partijen die meer dan 5% aanhouden?

Antwoord 7

In tegenstelling tot de aandelenmarkt bestaat in de obligatiemarkt geen meldingsplicht. We hebben dan ook geen inzicht in of er partijen zijn die meer dan 5% van de Nederlandse staatsschuld bezitten.

Vraag 8

Bestaat er een risico op marktmanipulatie?

Antwoord 8

Het is moeilijk te manipuleren in een grote internationale liquide volwassen markt, zoals de markt voor staatsobligaties.

Vraag 9

Wat is de verklaring voor het feit dat ondanks de verslechtering met 0,3 %-punt bbp van het EMU-saldo in 2009, er bij de rentelasten op de staatsschuld een meevaller optreedt van € 96 mln. omdat minder schuld zou worden uitgegeven in 2009 dan was voorzien?

Antwoord 9

De standen in tabel 2 worden vergeleken met de standen bij de eerste suppletore wet 2009 en met de standen bij de Miljoenennota 2009. De lagere rentelasten op de vaste schuld van € 96 miljoen ten opzichte van de eerdere raming (bij de eerste suppletore wet) worden grotendeels veroorzaakt doordat bij de uitgiftes van staatsleningen een lagere rente is gerealiseerd dan de rekenrente.

De raming van de rentelasten in een lopend jaar bestaan uit rentelasten van uitgegeven leningen (realisatie-deel) en uit rentelasten van leningen die nog uitgegeven gaan worden (ramingsdeel). Het ramingsdeel van de rentelasten is gebaseerd op de rekenrente van het CPB. In de loop van het jaar wordt een steeds groter deel bepaald door de realisaties.

Overigens wordt bij het EMU saldo geen rekening gehouden met financiële transacties. Deze zijn echter wel van belang voor het kassaldo. Het kassaldo bepaalt samen met de aflossingen hoeveel de Staat moet financieren. De raming voor het kassaldo is ten opzichte van de raming bij de Miljoenennota 2010 met € 5,6 miljard verbeterd. De verbetering is een saldo van de vervroegde terugkoop van securities door ING, Aegon en SNS Reaal en de verslechtering van het EMU saldo door de lagere belasting en premie-inkomsten. Het effect van 5,6 miljard heeft een gering effect op de rentelasten in 2009, omdat de terugkoop aan het eind van 2009 plaatsvindt.

Vraag 10

Welk deel van de tegenvaller € 437 mln. op artikel 2 wordt veroorzaakt door de verhoging van het leenplafond voor agentschappen? Met welk bedrag is dit verhoogd en welke agentschappen hebben hier gebruik van gemaakt?

Vraag 11

Is de verhoging van het leenplafond toegestaan als maatregel om de economie te stimuleren? Zo ja, tot welke extra investeringen bij agentschappen heeft dat geleid in 2009? Zo nee, om welke redenen is het leenplafond dan verhoogd?

Vraag 14

Het leenplafond van de batenlastendiensten is verhoogd. Wat was het leenplafond en wat is het nieuwe leenplafond? Zijn er verschillen tussen batenlastendiensten? Zo ja, welke?

Antwoord 10, 11 en 14

Van de geraamde tegenvaller van € 437 miljoen op artikel 2 wordt naar verwachting een bedrag van € 287 miljoen veroorzaakt door meer verstrekkingen aan baten lasten diensten (agentschappen). Bij de raming is rekening gehouden met onderuitputting.

Het verhogen van leenplafonds als maatregel om de economie te stimuleren is in principe niet toegestaan, tenzij besluitvorming in het kabinet leidt tot aanpassing van de begroting via het reguliere begrotingsproces .

Het aanvragen van leningen geschiedt via het normale begrotingsproces. Tijdens de begrotingsvoorbereiding kan de baten-lastendienst via zijn FEZ-directie, bij het ministerie van Financiën een aanvraag doen voor het leenplafond. De leningen kunnen uitsluitend worden opgenomen ten behoeve van concrete investeringen in vaste activa. Leenplafonds kunnen worden aangepast via het reguliere begrotingsproces. In 2009 zijn de leenplafonds in totaal verhoogd van € 1.121 miljoen naar € 1.565 miljoen, veroorzaakt door de mutaties (verhoging en verlaging) van de leenplafonds bij 26 baten-lastendiensten.

Een goed beeld over de benutting van leenplafonds is op dit moment niet te geven, omdat de daadwerkelijke opname van de leningen door de baten-lastendiensten (agentschappen) in veel gevallen pas in december plaatsvinden.

Vraag 12

Kan geconcludeerd worden dat de tegenvaller van € 766 mln. op artikel 2 veroorzaakt wordt doordat de sociale fondsen voor dit bedrag hebben ingeteerd op hun vermogen? Zo ja, worden maatregelen voorzien om de saldi weer aan te vullen? Zo nee, wat is dan de oorzaak?

Antwoord 12

Ja, dit jaar zijn de totale premie-inkomsten niet genoeg geweest om alle premiegefinancierde uitgaven te kunnen dekken, waardoor de sociale fondsen in 2009 hebben ingeteerd op hun vermogen. In voorgaande jaren was het omgekeerde echter het geval, waardoor er vermogen is opgebouwd door de sociale fondsen. Er zijn dan op dit moment ook geen maatregelen voorzien om de saldi weer aan te vullen.

Vraag 13

Er zijn meer leningen verstrekt aan rechtspersonen met een wettelijke taak. Welke rechtspersonen betreft het? Om welke bedragen per rechtspersoon gaat het hier?

Vraag 15

Met name door de nieuwe deelnemers is meer geleend dan eerder werd ingeschat. Welke nieuwe deelnemers betreft het hier? En over welke bedragen gaat het?

Antwoord 13 en 15

Het leeuwendeel van de nieuwe deelnemers betreft onderwijsinstellingen. Over individuele deelnemers doet het Ministerie van Financiën geen mededelingen. Totaal gaat het om een bedrag van naar verwachting € 150 miljoen.

Kamervragen en antwoorden tweede suppletoire IX-B

Vraag 1

Kan binnen de categorie belastingen op rechtsverkeer een uitsplitsing worden gemaakt tussen de aanvankelijk verwachte en uiteindelijk gerealiseerde overdrachtsbelasting op woningen respectievelijk niet-woningen?

Antwoord 1

De Najaarsnota 2009 betreft de meest raming van de belasting- en premieontvangsten over 2009 en daarmee een update van de raming van de ontvangsten stand Miljoenennota 2010. Het jaar 2009 is nog niet afgerond, dus er is nog geen sprake van gerealiseerde ontvangsten over 2009. Deze volgen in 2010 bij de Voorlopige Rekening 2009 (februari 2010) respectievelijk het Financieel Jaarverslag 2009 (mei 2010). Binnen de categorie belastingen op rechtsverkeer kunnen de geraamde ontvangsten in 2009 met betrekking tot specifiek de overdrachtsbelasting (OVB) nader worden onderscheiden. De geraamde ontvangsten OVB over 2009 bedraagt 2,8 miljard zowel bij Najaarsnota 2009 als bij Miljoenennota 2010. Ten opzichte van de Miljoenennota 2009-stand van de OVB-ontvangsten 2009 (5,2 miljard) komt de NJN09-stand echter 2,4 miljard lager uit. Er wordt in de raming van de OVB-ontvangsten geen nadere uitsplitsing gemaakt naar woningen respectievelijk niet woningen.

Vraag 2

Waarom wordt het superdividend NS niet in de Najaarsnota verantwoord?

Antwoord 2

Op 25 november jongstleden is overeenstemming bereikt tussen de Nederlandse Spoorwegen (NS) en de Staat over de uitkering van een superdividend van 1,4 mld aan de Staat. Met dit akkoord is de financiering van het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) rond. Het gaat om een omvangrijk pakket van 2 mld, dat uit diverse onderdelen bestaat, en waarbij onder andere schuldaflossing van ProRail aan de orde is. Gelet op het complexe karakter van de hele operatie en de pas zeer recent overeengekomen afspraken tussen de Staat en NS kon de budgettaire verwerking niet meer voor de afronding van de Najaarsnota worden gerealiseerd. De Najaarsnota is 28 november naar de Kamer verzonden. Budgettaire verwerking zal daarom plaatsvinden bij Nota van Wijziging op de tweede suppletore begroting IXB 2009 en bij Voorjaarsnota 2010. Het superdividend van EUR 1,4 miljard zal in twee fasen worden uitgekeerd. Het eerste deel ter hoogte van EUR 1,2 miljard is in 2009 door NS uitgekeerd. Het tweede deel ter hoogte van EUR 0,2 miljard betreft de dividendbelasting. Deze wordt eind december 2009 uitgekeerd aan de belastingdienst, maar in 2010 in de begroting verwerkt¹.

¹ De dividendbelasting wordt door NS aan de Belastingdienst betaald en vervolgens teruggevorderd door de agent. Hierdoor wordt de door NS afgedragen dividendbelasting op kasbasis in 2010 ontvangen.

Vraag 3

Wat is de reden dat in 2009 de raming voor de ontvangen premies in het kader van de garanties bancaire leningen is bijgesteld met €6 mln.? Is het jaarlijkse bedrag aan premies niet op voorhand exact bekend? Is het denkbaar dat de €386 mln. aan premieontvangsten die volgens bijlage 2 van de Najaarsnota in 2010 nu op €386 mln. wordt geraamd nog ook nog hoger uitvalt?

Antwoord 3

De raming in mei 2009 voor de ontvangen premies is gebaseerd op de daadwerkelijke geëffectueerde garanties. Aangezien in het afgelopen half jaar nieuwe garanties zijn uitgegeven, zullen de eerder geraamde premieontvangsten met betrekking tot de geëffectueerde garanties omhoog worden bijgesteld.

Voor de banken die een lening hebben uitgegeven onder de garantieregeling kan het jaarlijkse bedrag aan premies exact op voorhand worden berekend. De premieontvangsten kunnen in het jaar 2010 echter hoger uitvallen indien er nieuwe garantie worden uitgegeven.

Vraag 4

Wat is de meest actuele prognose van de ontvangsten inzake de repurchase fee inzake de vervroegde terugbetaling door ING? Waarom wordt in de Najaarsnota zelf gesteld dat dit bedrag minimaal € 347 mln. is terwijl in de verticale toelichting wordt gesteld dat dit bedrag minimaal 370 mln. is? Wat verklaart het verschil?

Antwoord 4

Voor de vervroegde terugbetaling van € 5 miljard aan securities zal de Staat een minimaal rendement van 15% ontvangen. Een deel van dit rendement is reeds betaald, namelijk de coupon in mei. Het nog te ontvangen bedrag bestaat uit de hoofdsom en het nog niet betaalde deel van de 15% rendement. Dit resterende rendement komt in de vorm van een tweede couponbetaling en een repurchasefee. De fee wordt op dit moment ingeschat op € 347 mln. en kan eventueel nog oplopen mocht de beurskoers van ING ten tijde van terugbetaling hoger dan € 11,20 liggen.

De minimale ontvangst inzake de repurchase fee is zoals in de NJN aangegeven € 347 mln. De € 370 mln. in de verticale toelichting heeft geen betrekking op de kapitaalinjectie van ING maar op de bijstelling van de illiquid Assets Back-up Facility. De repurchase fee met betrekking tot de ING kapitaalinjectie is in de Verticale Toelichting verwerkt in de ontvangstenmutatie van ca. € 5,5 mld.

Vraag 5

Is de toename van €106,5 mln. van het bedrag uitkeringen depositogarantiestelsel Icesave, de laatste mutatie die de Tweede Kamer in dit kader ter autorisatie voorgelegd krijgt? Zo ja, hoeveel is dan in totaal vergoed door de Staat? Zo neen, waarom staat in bijlage 2 van de Najaarsnota dan een bedrag van nul euro geraamd voor 2010?

Antwoord 5

Nee, er volgt nog een betaling aan DNB van circa € 7 mln. i.v.m. de uitvoeringskosten van het depositogarantiestelsel dat betrekking heeft op het IJslandse deel. De reden dat dit jaar hiervoor niets is geraamd is omdat DNB nog geen rekening heeft gestuurd naar het Ministerie van Financien. Na betaling van dit bedrag heeft de Nederlandse staat dan in totaal ruim € 1,3 miljard voorgesloten aan IJsland, zodat IJsland kon voldoen aan haar verplichtingen die voortvloeien uit het depositogarantiestelsel. Daarbovenop komt het bedrag van € 106,5 miljoen, dat door de Nederlandse staat wordt gedragen. Dit bedrag betreft de topping up tot 100.000 euro en het gedeelte van het eigen risico.

Vraag 6

Welk deel van de in 2009 betaalde €193 mln. in dit kader zal naar verwachting op welk moment door IJsland worden terugbetaald aan de Nederlandse Staat?

Antwoord 6

Van de 193 miljoen euro heeft een bedrag van 86 miljoen euro betrekking op het IJslandse depositogarantiestelsel. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de lening die door IJsland aan Nederland wordt terugbetaald.

De resterende 106,5 miljoen euro is ingediend in de boedel van Landsbanki. In hoeverre en wanneer hier een deel van wordt terugbetaald, wordt pas op een later tijdstip duidelijk.

Vraag 7

Kan een gespecificeerd overzicht van de post belastingontvangsten van € 7,9 mln. worden gegeven?

Vraag 11

Kan de regering het tekort aan belastingontvangsten uitsplitsen en de onderscheiden oorzaken verklaren?

Vraag 12

In hoeverre is er bij de mutaties in de belastingontvangsten sprake van een structureel effect?

Antwoord op vraag 7, 11 en 12

Zoals in de 2e suppletoire begroting 2009 staat vermeld wordt voor een toelichting op de mutaties van de belastingontvangsten verwezen naar de Miljoenennota 2010 respectievelijk de Najaarsnota 2009. In tabel 4.2 van de Najaarsnota 2009 staan de mutaties in de totale belasting- en premieontvangsten 2009 ten opzichte van de stand Miljoenennota 2010 vermeld, uitgesplitst naar diverse belasting- en premiesoorten.

Vraag 8

Wat is de reden achter de hogere proceskostenvergoedingen?

Antwoord 8

De stijging van de proceskostenvergoedingen is een uitvloeisel van de verruiming van de vergoedingsregeling met de kosten voor het indienen van een bezwaarschrift.

Vraag 9

Wat is de verklaring dat de realisatie voor uitgaven-, heffings- en invoeringsrente €100 mln. hoger wordt dan eerder geraamd?

Antwoord 9

De hogere uitgaven worden met name veroorzaakt door de rente die vergoed wordt bij de lagere vaststelling van voorlopige en definitieve aanslagen vennootschapsbelasting, als gevolg van de lagere winsten van bedrijven.

Vraag 10

Waarom zijn de hogere uitgaven voor de inhuur van externen, veroorzaakt door het beheer van de in 2008 verworven deelnemingen, niet conform afspraak verhaald op die deelnemingen?

Antwoord 10

De Staat kent in deze twee rollen, één als kapitaalverstrekker en één als aandeelhouder. Alle kosten die de staat direct of indirect maakt om kapitaal te verschaffen aan de financiële instellingen worden doorbelast. De Staat hielp de betrokken banken in een situatie die de Staat noodzaakte tot financiering. Bij deze financiering heeft de Staat met alle betrokken instellingen afgesproken dat zij de kosten externe inhuur voor hun rekening nemen. Daarnaast zijn er ook kosten die de Staat als aandeelhouderschap maakt. Denk hier bijvoorbeeld aan de kosten voor strategisch advies of het aandeelhouderschap van de Staat in RFS-holdings. Deze kosten worden niet verhaald op de instellingen maar moeten worden terugverdiend op de verkoop.

Vraag 11

Kan de regering het tekort aan belastingontvangsten uitsplitsen en de onderscheiden oorzaken verklaren?

Antwoord 11

Zie het antwoord bij vraag 7.

Vraag 12

In hoeverre is er bij de mutaties in de belastingontvangsten sprake van een structureel effect?

Antwoord 12

Zie het antwoord bij vraag 7.

Vraag 13

Wat wordt precies bedoeld met het feit dat 'muntverwerkers € 50 mln. meer hebben afgestort' dan oorspronkelijk verwacht? Hoe kan zo'n groot bedrag niet voorzien zijn?

Vraag 14

Wat is de relatie tussen de uitgaventegenvaller van € 50 mln. en de ontvangstenmeevaller van € 20 mln.? Is er per saldo sprake van een tegenvaller van € 30 mln.? Hoe wordt deze gedekt?

Antwoord 13 en 14

In verband met het in omloop brengen van munten is een ontvangst begroot van € 20 mln. Deze ontvangst betreft het verschil tussen door de muntverwerkers van de Nederlandsche Bank afgenomen en in circulatie gebrachte munten (= toename munten in circulatie) en de door de muntverwerkers bij de Nederlandsche Bank afgestorte uit circulatie gehaalde munten (= afname munten in circulatie).

Worden meer munten in circulatie gebracht dan retour worden ontvangen dan is sprake van een ontvangst. Het positieve saldo van een jaar wordt op de Staatsbalans geboekt als schuld (aan het publiek). Worden meer munten uit circulatie retour ontvangen dan in circulatie worden gebracht, dan is sprake van een uitgavenpost. Dit negatieve saldo leidt tot een vermindering van de schuld (aan het publiek).

Voor de goede orde wordt erop geattendeerd dat geen sprake is van een ontvangstenmeevaller, maar van een ontvangstentegenvaller van € 20 mln.

Vraag 15

Welk deel van het totaalbedrag van € 46,8 mln. dat in 2009 wordt uitgegeven aan externen in het kader van de kredietcrisis is op dit moment daadwerkelijk verhaald op de financiële instellingen?

Antwoord 15

Van de € 46.8 mln heeft € 44.6 mln betrekking op de kredietcrisis (het overige deel betreft budget voor de reguliere staatsdeelnemingen). Inmiddels is van de geraamde € 12 mln, € 9,3 mln daadwerkelijk ontvangen.

Vraag 16

Waarom is de BTW vrijstelling op meerstuks zendingen van post vervallen? Klopt het dat postzegels wel nog steeds vrij zijn van BTW en dat frankeren via een frankeermachine wel met BTW belast is en mitsdien duurder?

Antwoord 16

De inperking van de BTW-vrijstelling per 1 april 2009 hangt samen met de liberalisering van de postmarkt zoals die is neergelegd in de Postwet 2009. De BTW-vrijstelling geldt alleen voor de universele dienstverlening tegen het zogenoemde enkelstukstarief. Deze vrijstelling is in lijn met de beslissing van het Hof van Justitie in de zaak C-357/07 (Royal Mail). Zoals in antwoorden op Kamervragen is aangegeven (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008-2009, Aanhangsel 2742), heeft het Hof van Justitie beslist dat de BTW-vrijstelling niet geldt voor postdiensten onder voorwaarden waarover individueel is onderhandeld.

Bij het verzenden van een brief of een ansichtkaart met gebruikmaking van een postzegel van TNT Post is sprake van universele dienstverlening tegen het enkelstukstarief. Mitsdien is die dienstverlening vrijgesteld van BTW.

Het verzenden van brieven die zijn gefrankeerd met behulp van een frankeermachine is alleen dan vrijgesteld als sprake is van universele dienstverlening tegen het enkelstukstarief.

Vraag 17

In hoeverre is er bij de Afdracht Gemeentefonds sprake van een structureel effect?

Antwoord 17

Alle wijzigingen bij 2^e suppletoire wet zijn incidenteel. Eventuele structurele doorwerking van de wijzigingen wordt verwerkt in de 1^e suppletoire wet in 2010.

Vraag 18

Hoeveel kosten de reorganisatievoorzieningen bij Holland Casino? Worden de uitgaven zoals marketingkosten daar ook bij betrokken? Hoeveel zijn deze marketingkosten?

Antwoord 18

Zoals blijkt uit het jaarverslag van HC over 2008 is in 2008 een voorziening van € 29 mln. getroffen voor de reorganisatie. Deze kosten bestaan uit beëindigingsvergoedingen, nog te betalen salarissen tijdens de opzegtermijn gedurende welke tijd geen werkzaamheden meer worden verricht en overige kosten gerelateerd aan personeel. In hoeverre deze voorziening toereikend is voor de gehele reorganisatie is nu nog niet te zeggen.

Vraag 19

Wat is de laatste stand van zaken betreffende de hogere verkoop van loten van de Staatsloterij?

Wat voor effect heeft dit voor de omzet en afdracht aan de Staat? Kan de invloed van de 1/5 loten daar specifiek bij worden betrokken?

Antwoord 19

In het algemeen kan worden gesteld dat een hoge(re) Jackpotprijs die zeker (gegarandeerd) wordt uitgekeerd een bepaalde stijging in het aantal verkochte lotnummers laat zien. Een stijging in het aantal verkochte lotnummers betekent een positief effect op de afdracht van de Nederlandse Staatsloterij aan het ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van de hoge gegarandeerde Jackpot in de maanden augustus, september, oktober en november is een groot aantal lotnummers door de spelers gekocht, waaronder ook een groot aantal 1/5 lotnummers. Het aandeel van 1/5 lotnummers is ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar toegenomen.

Vraag 20

Waarom worden de toezichtskosten van de AFM op prospectussen niet verhaald op de uitgevers daarvan en wat is de reden van het tekort bij het toezicht op de financiële dienstverlener?

Antwoord 20

Om de concurrentiepositie van de Nederlandse kapitaalmarkt niet onnodig te schaden, is in het verleden besloten een deel van de kosten van het toezicht op emissies voor rekening van de Staat te laten komen (zie Kamerstuk 30 013, nr. 8, pagina's 12 en 13). Tevens is rekening te houden met de omstandigheid dat het jaarlijks exploitatiesaldo bij dit onderdeel van het toezicht met de Staat wordt verrekend. Normaliter wordt een exploitatiesaldo met de sector verrekend en wel via de tarieven voor het doorlopend toezicht. Het toezicht op emissies heeft evenwel een eenmalig karakter. Van doorlopend toezicht is derhalve geen sprake. Bijgevolg ontbreekt de mogelijkheid om een exploitatiesaldo achteraf met de sector te verrekenen.

Het tekort bij het toezicht op financiële dienstverleners is voor een deel voortgekomen uit een hogere toezichtinspanning door de AFM, mede ingegeven door gedragingen binnen deze sector, en voor een ander deel door oninbaar gebleken heffingen. Het deel van de oninbaar gebleken heffingen dat betrekking heeft op instellingen die niet over een vergunning beschikken, zal vanuit de overheidsbijdrage worden gefinancierd.

Vraag 21

Waarom heeft Financiën een bijdrage geleverd aan de sociale zaken campagne: 'blijf positief'?
Waar en wanneer is hiertoe besloten?

Antwoord 21

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid organiseert samen met CentiQ, Wijzer in geldzaken de campagne MoneyFest'09 (www.moneyfest2009.nl). Dit is de jongerencampagne van Blijf Positief. CentiQ heeft besloten om hieraan deel te nemen omdat de doelstellingen van MoneyFest'09, jongeren bewust maken van hun financiële gedrag, zeer goed aansluit bij de doelstelling van CentiQ. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is partner van CentiQ. In juni 2009 is besloten MoneyFest'09 gezamenlijk te initiëren.

Vraag 22

Kan een nadere uitsplitsing worden gegeven van de € 39,7 mln. die nu extra gevraagd wordt voor de kosten van externen? Wat is de reden dat voor de uitvoeringskosten staatsdeelnemingen in 2009 € 2,2 mln. geraamd was, in de Voorjaarsnota slechts € 7,1 mln. is bijgeplust en nu in de Najaarsnota € 39,6 mln. extra nodig is?

Antwoord 22

Zie voor uitsplitsing het antwoord op vraag 23. Het bedrag ad € 2,2 mln voor 2009 betrof de raming voor 'reguliere' staatsdeelnemingen. Bij de voorjaarsnota 2009 is er € 4,9 mln bijgeplust waardoor het totaal op dat moment op € 7,1 mln kwam. De overschrijding ontstond doordat uitgaven vooraf te voorzichtig waren geraamd en projecten als de EC Remedy en de separatie langer doorlopen dan vooraf ingeschat.

Vraag 23

Kan de regering het bedrag van €39,6 mln. aan extra uitvoeringskosten staatsdeelnemingen opsplitsen per staatsdeelneming?

Antwoord 23

Er kan geen uitsplitsing worden gegeven voor de mutatie ad € 39,6 mln. Het is namelijk niet exact te bepalen op welk moment nauwkeurig de overschrijding plaatsvindt. Er zijn meerdere continue doorlopende projecten voor verschillende financiële instellingen die achteraf gefactureerd worden. Voor het eindsaldo € 44,6 mln. (kredietcrisis relevant) kan een dergelijk overzicht wel per financiële instelling worden gemaakt:

Fortis/ABN Amro:	€ 27,3 mln	
Aegon:	€ 0,3 mln	
ING:	€ 10,8 mln	
SNS:	€ 0,9 mln	
Overig:	€ 5,3 mln	(juridische procedures tegen staat, export garantieregeling en ingericht garantieloket bij Agentschap)

Vraag 24

De winstafrachten van Holland Casino vallen tegen (-€21,5 mln.). Dit wordt veroorzaakt door een lagere winstverwachting door teruglopende bezoekersaantallen en bestedingen vanwege de economische malaise en door reorganisatievoorzieningen. Kan de minister dit uitsplitsen en toelichten? Wat is de winstverwachting (en de daarmee geraamde winstafrachten) voor Holland Casino voor 2010? Is dit naar aanleiding van de resultaten van dit jaar aangepast?

Antwoord 24

De mutatie van -€ 21,5 mln. is voor € 11,5 mln. het gevolg van een terugbetaling van de Staat aan Holland Casino, omdat er eerder in 2008 meer winst was afgedragen dan uiteindelijk eind 2008 is gerealiseerd.

Daarnaast is de winstverwachting voor 2009 bijgesteld en de bij de VJN verwachte € 10 mln. winstafracht over 2009 tot € 0 bijgesteld. De bijstelling van deze inschatting voor 2009 is onder andere gebaseerd op de kwartaalcijfers die met de minister van Financiën worden gedeeld. Een exacte uitsplitsing welk deel van deze mutatie het gevolg is van de economische malaise en de reorganisatievoorzieningen is nu nog niet te geven.

Het eerste moment waarop we aanpassingen aan de meerjarenraming van HC kunnen doen is de VJN, bij de NJN kijken we alleen naar het lopende jaar. De geraamde winstafracht voor 2010 is nu gesteld op € 20 mln.

Vraag 25

Kan de regering de verhoging van schade-uitkering EKV van €130 mln. uitsplitsen?

Antwoord 25

De verhoging vloeit volledig voort uit schade-uitkeringen op Dubai.

Vraag 26

Vanwege de economische omstandigheden doen zich meer schades voor dan oorspronkelijk geraamd. Hierdoor is de schaderaming €130 mln. naar boven bijgesteld. Welke percentage van dit bedrag is reeds geclaimd? In hoeverre verwacht de regering de schade-uitkering de komende jaren ook te moeten verhogen?

Antwoord 26

Het volledige bedrag is reeds geclaimd en nagenoeg geheel uitgekeerd. Bij de Voorjaarsnota zal de nieuwe stand voor 2010 opgemaakt worden. Het is echter waarschijnlijk dat de schaderaming voor 2010 ontoereikend zal blijken te zijn. Indien de situatie in Dubai niet verbetert, zullen er nog aanzienlijke schade-uitkeringen moeten worden gedaan. Uiteraard is het zo dat bij elke schade-uitkering een maximale inspanning wordt gedaan om een zo groot mogelijk deel te recupereren.

Vraag 27

Kan de minister alsnog een meer uitgebreide toelichting geven op de uitgaventegenvaller van € 140 mln. bij de exportkredietverzekering? Wat zijn de grootste schades die zijn uitgekeerd? Aan welke bedrijven? In welke sectoren? In welke landen? Lopen in deze tegenvaller ook uitkeringen mee voor verstrekte garanties voor investering in Dubai?

Antwoord 27

Veruit de grootste schades zijn uitgekeerd op Dubai vanwege de problemen in de vastgoedsector aldaar. Het gaat daarbij om een bedrag van €200 miljoen. Daarnaast zijn er aanzienlijke schadeuitkeringen verricht op de Oekraïne, Rusland en Mexico. Er zijn geen investeringsgaranties afgegeven op Dubai.

Vraag 28

Is er reden om aan te nemen dat ook in 2010 de feitelijke uitkeringen in het kader van de exportkredietverzekering zullen tegenvallen?

Antwoord 28

Ja. Het is waarschijnlijk dat de schaderaming voor 2010 ontoereikend zal blijken te zijn. Dat zal onder andere afhangen van de ontwikkelingen in Dubai.

Vraag 29

De premie-inkomsten hangen samen met het aantal afgesloten polissen. Vanwege een daling in het aantal afgesloten polissen vallen de premie-inkomsten tegen. Hoeveel (in absolute getallen) minder polissen zijn er reeds afgesloten in vergelijking met de voorgaande vijf jaren?

Antwoord 29

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het totaal aantal afgegeven polissen in de periode 2005 tot en met november 2009.

2005	121
2006	130
2007	101
2008	138
2009	57

Uit de tabel blijkt dat er in 2009 aanzienlijk minder polissen zijn uitgereikt dan de jaren ervoor. Dit vertaalt zich in de premie-inkomsten. Tot en met oktober is aan premies een bedrag van €25,3 miljoen ontvangen. In dezelfde periode in 2008 was dit nog €75,9 miljoen, in 2007 €46,3 miljoen en in 2006 €63,4 miljoen.

Vraag 30

Het topdeel van de ontvangsten uit hoofde van de gehouden benzineveilingen vallen mee (+ €8,0 mln.). Kan de regering dit nader toelichten?

Antwoord 30

Het Topdeel is de afdracht aan de Staat (door de zittende concessiehouder) van het verschil tussen het hoogste en het één-na-hoogste bod met een maximum van 30% van het hoogste bod ingeval de zittende concessiehouder het hoogste bod uitbrengt in de veiling van het huurrecht van een locatie en deze daarmee wint.

Bij de zevende veiling van de huurrechten van tien benzinestations langs rijkswegen op woensdag 2 september jl. zijn drie benzinestations in andere handen overgegaan. De winnende biedingen van de zittende concessiehouders op de zeven locaties die niet in andere handen zijn overgegaan, waren hoger dan verwacht, waardoor het totale topdeel € 8,0 mln. hoger is dan de begrote € 10,0 mln.